

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d. : 03 JULI 2025
Commissie : Grondgebied
Portefeuillehouder : mevrouw T. Van der Windt (wethouder)
Zaaknummer : 1315882
Productiedatum : 12 mei 2025

Onderwerp

Jaarverslag 2024 Omgevingsdienst IJmond, Jaarrekening 2024 Omgevingsdienst IJmond en Ontwerpbegroting 2026 Omgevingsdienst IJmond.

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 mei 2025

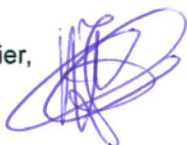
besluit:

1. Aan de Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken dat de raad van Bloemendaal kennis heeft genomen van het Jaarverslag 2024 en de Jaarrekening 2024 van de Omgevingsdienst IJmond en van de Ontwerpbegroting 2026 van de Omgevingsdienst IJmond en dat de raad geen zienswijze wenst in te dienen op de Ontwerpbegroting 2026 van de Omgevingsdienst IJmond, conform bijgevoegde brief.
2. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken.

De raad voornoemd, d.d.

03 JULI 2025

de griffier,

de voorzitter,

Voorgesteld besluit

1. Aan de Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken dat de raad van Bloemendaal kennis heeft genomen van het Jaarverslag 2024 en de Jaarrekening 2024 van de Omgevingsdienst IJmond en van de Ontwerpbegroting 2026 van de Omgevingsdienst IJmond en dat de raad geen zienswijze wenst in te dienen op de Ontwerpbegroting 2026 van de Omgevingsdienst IJmond, conform bijgevoegde brief.
2. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst IJmond kenbaar te maken.

Aanleiding en beoogd effect

De Omgevingsdienst IJmond (hierna: ODIJ) is een gemeenschappelijke regeling (hierna: GR) waarin de gemeenten Heemskerk, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland, Zandvoort en Provincie Noord-Holland participeren om het (milieu)basistakkenpakket vergunningverlening, toezicht en handhaving uit te laten voeren. Het Dagelijks Bestuur van ODIJ heeft ingestemd met de Jaarstukken 2024, en de Ontwerpbegroting 2026.

Conform de Wet op de Gemeenschappelijke Regeling hebben alle raden van de GR de gelegenheid om hun zienswijze op de Ontwerpbegroting 2026 kenbaar te maken. In dit besluit vragen we om uw zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de GR ODIJ. ODIJ is verplicht voor 15 september 2026 een vastgestelde begroting in te dienen bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Beoogd effect

Met dit raadsvoorstel wordt beoogd kennis te nemen van de Jaarstukken 2024 en de Ontwerpbegroting 2026. De bedragen worden na een positieve zienswijze door de raad overgenomen in de Ontwerpbegroting 2026 van de gemeente.

Politieke keuzeruimte

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vormt het wettelijk kader. Conform artikel 34b van de Wgr stuurt een gemeenschappelijke regeling vóór 30 april de voorlopige jaarrekening naar de deelnemende gemeenten en provincie. De Wgr voorziet niet in een mogelijkheid voor deelnemers om zienswijzen in te dienen op de jaarrekening.

Op grond van artikel 35 van de Wgr stuurt de gemeenschappelijke regeling de Ontwerpbegroting 12 weken voordat deze wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur aan de deelnemende gemeenten en provincie. De deelnemers worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen.

Gedachtegang

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling ODIJ heeft het Jaarverslag 2024, de Jaarrekening 2024 en de Ontwerpbegroting 2026 tijdig aan de gemeenteraden verstuurd.

Jaarverslag 2024

Als bijlage 5 is het Jaarverslag 2024 bijgevoegd. In het Jaarverslag 2024 geeft de ODIJ per thema (speerpunten, duurzaamheid, bouwen, advisering, vergunning toezicht en handhaving) aan wat de

ODIJ in opdracht van de gemeentebesturen en het provinciebestuur in 2024 heeft uitgevoerd en welke doelen zijn gerealiseerd.

De werkzaamheden van de ODIJ zijn vooral gericht op het uitvoeren van de 'klassieke' milieutaken (het basistakenpakket). Ook geeft de ODIJ in een groot aantal gemeenten uitvoering aan de overige milieutaken. Daarnaast verricht de ODIJ in verschillende gemeenten ook toezicht t.a.v. brandveiligheid, Bouw- en Woningtoezicht, de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)/de Omgevingswet, Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en Drank- en Horecawetgeving.

Enkele highlights uit het Jaarverslag 2024 zijn:

Interbestuurlijk programma versterking VTH (IBP-VTH);

Vanuit de ODIJ is, sinds de start en met grote mate dit jaar, vanuit kennis en ervaring actief geparticipeerd in het opzetten van het IBP en het uitwerken van diverse eindproducten. Het IBP-VTH liep eind september 2024 af. Een aantal pijlers, evenals de uitwerking van het Plan van Aanpak IBP, krijgt een vervolg. De eindproducten die binnen de pijlers zijn opgesteld, zijn ook input voor gesprekken met omgevingsdiensten in Noord-Holland om te onderzoeken waar de diensten kunnen samenwerken.

Plan van Aanpak IBP-VTH;

Het bestuur van ODIJ stelde een Plan van Aanpak op met de ambitie om richting 1 april 2026 te komen tot een zelfstandig toekomstbestendige organisatie. Waarbij de organisatie die niet alleen nu, maar ook op lange termijn in staat is de opdracht van haar deelnemers uit te voeren met oog voor continuïteit en kwaliteit. Een belangrijk onderdeel van het Plan van Aanpak is het programma herijking Gemeenschappelijke Regeling (GR), dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en financieringsstructuur.

Project herijking Gemeenschappelijke Regeling en financieringsstructuur;

Medio 2024 is het programma herijking Gemeenschappelijke Regeling (GR), dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en financieringsstructuur gestart. Het programma is gericht op:

- welke middelen nodig zijn om de opgaven kwalitatief te kunnen blijven uitvoeren;
- herijking vanwege het verdringingseffect in de financiering, dat de afgelopen jaren is ontstaan;
- herstellen van eventuele scheefgroei tussen de deelnemers;
- wat er nodig is om de huidige GR- en DVO-structuur te actualiseren;
- welke toekomstscenario's er zijn om kostenstijgingen en/of bezuinigingen op te vangen.

Landelijke en regionale samenwerking;

Met het Plan van Aanpak IBP-VTH is gekozen om stappen te zetten richting een toekomstbestendige organisatie, met oog voor strategische samenwerking. In de provincie Noord-Holland zijn vier omgevingsdiensten actief. ODIJ werkt met deze drie omgevingsdiensten samen op basis van een ambtelijke samenwerkingsagenda. Zo schreven zij dit jaar mee aan een uniforme Uitvoering & Handavingsstrategie. Naar de toekomst toe zien ze nieuwe opgaven ontstaan, die meer regionaal en landelijk van aard zijn, die qua omvang toenemen en complexer worden, waaronder transitieopgaven, Zeer Zorgwekkende Stoffen en 'water en bodem' sturend.

Omgevingswet;

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingetreden; hiermee wijzigde het wettelijke kader op grond waarvan de ODIJ een groot deel van haar VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) uitvoeren. Maar de Omgevingswet is ook van invloed op werkwijzen, lokaal, regionaal en provinciaal beleid en zorgt zelfs voor nieuwe producten.

Jaarrekening 2024

De belangrijkste onderwerpen uit de Jaarrekening 2024 zijn:

- In 2024 is een positief resultaat van € 124.232 gerealiseerd na de mutaties in de reserves. Dit is inclusief een onttrekking uit de reserves. In overleg met het Algemeen Bestuur besluit de ODIJ over de bestemming van dit resultaat. Dit resultaat wordt echter beïnvloed door incidentele baten. Het voorstel is om dit resultaat strategisch in te zetten ter ondersteuning van het lopende proces om onze organisatie toekomstbestendig door te ontwikkelen;
- Het resultaat 2024 is positief in vergelijking tot de begroting, voornamelijk door een niet-begrote bijdrage van het Interbestuurlijk Programma 2023-2024 en hogere rentebaten dan begroot. Beide factoren hebben een eenmalig karakter; zonder deze baten zou een negatief resultaat zijn verantwoord en had hiervoor een onttrekking moeten worden gedaan aan de Bestemmingsreserves Risicobeheersing en Oplossingsrichtingen.

Ontwerpbegroting 2026

Het dagelijks bestuur van ODIJ heeft ingestemd met de Ontwerpbegroting 2026. Hierin worden de algemene financiële en beleidsmatige kaders beschreven. Deze begroting 2026 biedt een overzicht van de financiële kaders en prioriteiten van ODIJ met als doel een effectieve en efficiënte uitvoering van de taken in lijn met de strategische doelstellingen. De Ontwerpbegroting 2026 maakt onderdeel uit van een meerjarig traject om de organisatie operationeel- en financieel in controle te brengen.

Afgelopen jaar heeft ODIJ op verschillende momenten op ambtelijk- en bestuurlijk niveau met haar deelnemers stilgestaan bij de veranderde opgave. De kennis van de impact van het handelen van bedrijven en maatschappij op de leefomgeving en specifiek het milieu en onze gezondheid neemt toe. Ook is het steeds beter mogelijk om de impact te meten en te duiden waardoor deze tastbaarder en zichtbaarder wordt.

Het werkveld van omgevingsdiensten verbreedt door het ontstaan van nieuwe thema's en aan de andere kant door verdieping van bestaande thema's. Zoals de energietransitie, stikstof, Zeer Zorgwekkende Stoffen en de Kaderrichtlijn Water (indirecte lozingen). Het werkveld wordt ook complexer waarbij zij de uitvoering steeds vaker van lokaal naar regionaal of provinciaal niveau zien verschuiven.

Omgevingsdiensten hebben landelijk de ambitie om meer datagericht te werken. Om dit effectief te maken vraagt dit inzet van alle partijen in de VTH-keten, maar ook van andere overheden. Door data op een uniforme wijze te registreren en uitwisselbaar te maken tussen partijen neemt de kwaliteit van analyses toe en kan de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk worden ingezet. Dit is een belangrijke ontwikkeling waarin omgevingsdiensten landelijk samen optrekken.

De Ontwerpbegroting 2026 is opgebouwd in dezelfde lijn als de Kadernota 2026. De opzet en opbouw wijkt af van de voorgaande begrotingen. Er wordt namelijk onderscheid gemaakt tussen twee delen:

- Een regulier deel waarin indexeringen en onvermijdbare structurele lasten worden berekend;
- Een incidenteel deel, waarin de beschreven incidentele middelen voor 2026 worden aangevraagd. Deze zijn als aparte bijdrage gepresenteerd in de Ontwerpbegroting.

Met de incidentele middelen in deze Ontwerpbegroting 2026 kan ODIJ invulling geven aan de tweede fase van de noodzakelijke stappen op korte termijn:

- Treffen van de beheersmaatregelen om de potentiële risico's op omgevingsveiligheid af te dekken;
- Ervoor zorgen dat er inzicht ontstaat bij deelnemers wat er nodig is om de GR, DVO en financieringsstructuur op orde te brengen zodat de organisatie kan toegroeien naar een situatie waarin zij in staat is haar wettelijke en primaire taak uit te voeren;
- De tweede fase van het onderzoek naar toekomstscenario's naar de richting voor de langere termijn uitvoeren.

Kosten personeel, Cao-ontwikkelingen en prijsontwikkelingen;

Op het moment van schrijven is de nieuwe Cao voor 2026 nog niet bekend. Voor de kosten van het personeel gebruikt ODIJ daarom de ramingen van het Centraal Planbureau. Deze staan in de 'Aanvullende kerngegevens Actualisatie MLT september 2024'.

Tabel aanvullende kerngegevens actualisatie MLT-september 2024	Indexatie	% lasten	Indexatie 2
Loonvoet voor de overheidssector	4	85%	3,40%
Prijs materiële overheidsconsumptie	2,3	15%	0,35%
Indexatie tarief 2026			3,75%

Tarief 2026;

Het basistarief voor de diensten van de ODIJ bedraagt voor 2026 € 109,55 (begroting 2025 was dat: € 104,50). Het tarief is gebaseerd op het structurele kostengedeelte van de begroting en de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten. De incidentele bijdrage voor het herstel van centrale sturing en het versterken van de kritische posities is apart berekend en niet verwerkt in het uurtarief. De incidentele bijdrage wordt als apart project- en programmabudget opgevraagd.

Overwegingen van het college

De gemeente neemt deel aan de GR ODIJ voor de uitvoering van de basistaken (verplicht bij een omgevingsdienst te beleggen) en een aantal andere taken (zelf verkozen). Deze taken worden tot op heden naar tevredenheid uitgevoerd. De Ontwerpbegroting 2026 is in lijn met de eerder aan uw raad aangeboden Kadernota 2026. Het college vraagt de raad daarom om de Ontwerpbegroting 2026 van ODIJ in de Ontwerpbegroting 2026 van de gemeente op te nemen.

Middelen

Het basistarief 2026 voor de diensten van de ODIJ bedraagt zoals hiervoor gememoreerd € 109,55. De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling sec wordt geraamd op een bedrag van € 169.000,- (was 2025: € 160.979,-).

De totale bijdrage vanuit Bloemendaal Inclusief incidentele bijdrage, dienstverleningsovereenkomsten overige milieutaken, brandveiligheidstaken, Alcoholwet, digitaal opkopersregister en het Energiebesparingsakkoord bedraagt voor 2026 inclusief de GR-bijdrage € 514.105,-, waarvan een bedrag ad € 27.187 als incidenteel kan worden aangemerkt. Na eliminatie van deze incidentele last resteert een structurele bijdrage van € 486.918. In de jaarschijf 2026 van de meerjarenraming 2026-2028 van de huidige gemeentelijke begroting is een structurele bijdrage opgenomen van € 494.406. Een voordelig effect voor het komende begrotingsjaar 2026 van € 7.488. Dit voordelig effect wordt veroorzaakt door lagere ramingen voor doorontwikkeling ten opzichte van de ramingen ten tijde van het opstellen van de begroting 2025.

De bijdrage aan de ODIJ wordt opgenomen c.q. verwerkt in de gemeentelijke Ontwerpbegroting 2026 waarover in het najaar van 2025 gemeentelijke besluitvorming plaatsvindt.

Participatie

De deelnemers in de GR ODIJ zijn gevraagd om een zienswijze.

Communicatie

n.v.t.

Vervolgproces/evaluatie

Vervolgproces

Na besluitvorming door de raad wordt het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst IJmond per brief geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze. Behandeling van de zienswijzen en vaststelling van de Ontwerpbegroting 2026 is geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van de ODIJ op 9 juli 2024.

ODIJ is bezig met een doorontwikkeling van organisatie en financiën. Het is de bedoeling om de basis op orde te krijgen en financiële bestendigheid te bereiken. De financiële aanpassingen die hieruit voortkomen, worden meegenomen in de begroting voor 2027 en worden te zijner tijd via het college aan de raad voorgelegd. Deze aanpassingen spelen nog niet voor de voorliggende begroting van 2026.

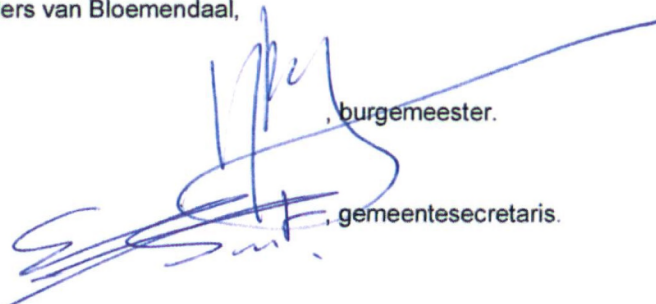
Evaluatie

Na elke vier maanden wordt een uitvoering, sociaal en financieel tussenrapportage opgesteld ter kennisname van de deelnemers.

Bijlagen

- Bijlage 0 Aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting 2026 en Jaarstukken 2024
- Bijlage 1 Ontwerpbegroting 2026 Omgevingsdienst IJmond
- Bijlage 2 Gewaarmerkte Jaarrekening 2024 Omgevingsdienst IJmond
- Bijlage 3 Accountantsverslag Jaarrekening 2024 Omgevingsdienst IJmond
- Bijlage 4 Controleverklaring Jaarrekening 2024 Omgevingsdienst IJmond
- Bijlage 5 Jaarverslag 2024 Omgevingsdienst IJmond
- Bijlage 6 Brief kennisname Jaarstukken 2024 en zienswijze Ontwerpbegroting 2026 Omgevingsdienst IJmond
- Bijlage 7 Formulier K1 Ngos_voorblad (ontwerp)begroting ODIJ
- Bijlage 8 Formulier V1 Ngos_voorblad Jaarrekening en -verslag ODIJ

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.